

МНЕНИЕ

Забраната за картотекиране на спортисти е незаконна и затова – неприложима, на територията на Република България.

- Какво представлява картотекирането?

Картотекирането е акт, с който се създават състезателни права за определено физическо лице, придобиващо статута на спортист (чл. 35а, ал. 2 ЗФВС; чл. 11, ал. 4 ППЗФВС). С други думи, картотекирането дава право на работника (състезателя) да придобие статут на спортист и да упражнява ефективно труд като такъв – т.е. да участва в официални мачове.

- Защо не може да се забрани/ограничи картотекирането на състезатели в Република България?

Да забраниш на един български клуб да картотекира състезатели на практика означава да накажеш не клуба, а невинните състезатели, които искат да придобият статут на спортисти, като им отнемеш правото на труд, което е конституционно провъзгласено (чл. 16 и 48 КРБ) и е неотменимо (чл. 57, ал. 1 КРБ) – **няма наказание без вина** (*nulla poena sine culpa*).

Една спортна федерация може да отнеме състезателните права на картотекиран от нея спортист за определен период от време или окончателно (чл. 14, ал. 1 ППЗФС), но не и да забрани/ограничи картотекирането на състезатели.

Според Правилника за статута и трансферите на футболистите (ПСТФ) на БФС (изд. 01.01.2010 г.), когато сключен договор или състезателни права бъдат прекратени предсрочно от футболен клуб без основателна причина, футболният клуб е длъжен да заплати обезщетение на футболиста (чл. 45, ал. 1), но не подлежи на санкция „забрана за картотекиране“.

Дисциплинарният правилник на БФС също не предвижда „забрана за картотекиране“ като вид дисциплинарна санкция за футболен клуб, който не е изпълнил крайно и влезнало в сила решение на дисциплинарен/арбитражен орган на БФС, УЕФА, ФИФА или съда в Лозана. По принцип, възможните наказания за клуб са: глоба, отнемане на точки или понижаване в по-долна група.

След като „забрана за картотекиране“ не е предвидена като вид дисциплинарна санкция нито в ЗФВС, нито в ППЗФС, нито в ПСТФ на БФС, нито в ДП на БФС, следователно такова наказание не може да бъде наложено от орган на БФС на нито един футболен клуб у нас – **няма наказание без закон** (*nulla poena sine lege*; чл. 5, ал. 3 КРБ).

* В тази връзка, наложеното от БФС ограничение за картотекиране на повече от определен брой чужденци извън ЕС в отборите от „А“ ПФГ и „Б“ ПФГ нарушава повелителните правила на ЗФВС и ППЗФС и затова е **нищожно**. Това ограничение противоречи и на разпоредбите на чл. 39 и 49, във вр. с чл. 2 от договора за ЕО, защото ограничава свободата на движение на труд и предлагане на услуги в ЕС (решението „Босман“ от 1995 г.). БФС може само и единствено да ограничи броя на чуждестранните играчи извън ЕС, които могат да бъдат едновременно на

терена за един клуб по време на официална футболна среща от вътрешното първенство или Купата на РБ (пример: Русия).

▪ Какво повеляват правилата на УЕФА и ФИФА?

ФИФА/УЕФА и ЕК са подписали договор на 05.03.2001 г., който е резултат от решението „Босман“ от 1995 г. Съгласно условията на този договор:

- отменена е категорията „състезателни права“ („федеративни права“) - това са права на личността (*intuitu personae*) и като такива те не могат да се прехвърлят на или притежават от трето лице (клуб); ЕК е на мнение, че тази категория представлява пречка за свободата на движение на труд в ЕС – и е заменена с концепцията за договорна стабилност (чл. 13-18 ПСТФ на ФИФА), т.е. единствената връзка между играч и клуб е договорот помежду им (чл. 17 ППЗФВС);
- издадено е специално разрешение от ЕК на ФИФА (а не на БФС или на УЕФА), която извършва своята дейност под швейцарското законодателство (което има много особености и драстични различия с българското), да забранява на клубовете да картотекират нови състезатели, на местно и международно ниво, за период от два трансферни периода, при спазване на определени процесуални условия: 1) трудовият спор клуб-играч да е бил разгледан от ФИФА; 2) клубът да е бил намерен „виновен“ за прекратяването на трудовия договор; 3) състезателят изрично да е поискал от ФИФА да наложи „забрана за картотекиране“ на клуба по време на арбитражното дело (а не *post factum*, както е модерно да се иска у нас); 4) спорещите страни да не са уговорили в процесния договор приложението на закон при разрешаването на спора, който не допуска налагането на подобна санкция на клуба (като българския закон например).

С разпоредбата на чл. 1, ал. 3, т. б ПСТФ на ФИФА, ФИФА съветва (но не задължава) своите членове (БФС) да налагат „забрана за картотекиране“, само ако прилагането ѝ не противоречи на повелителни правила на местното законодателство - в България тази забрана е **недопустима**.

УЕФА не е компетентна да налага такава санкция. Даже УЕФА е спуснала директива до своите членове (БФС) да не налагат санкция „забрана за картотекиране“, тъй като тя нарушава основни свободи на гражданите и юридическите лица, гарантирани от договора за ЕО, както и противоречи на решението „Босман“ от 1995 г.

Нормативните правилници и разпоредбите на спортните федерации/асоциации (ФИФА, УЕФА, БФС) са приложими, само ако не противоречат на повелителни правила от договора за ЕО, Конституцията на РБ и законите в сила в РБ. В противен случай – те са **недействителни**.

Георги Градев
www.gradev.com

София, 25.02.2010 г.